

Ärendeutdrag

Sid: 1
 Datum: 2009-04-29
 Tid: 12:35

diafk

Ärende, Åtgärd, Övriga uppgifter, Jämför ärende

Öp.dat:	2009-01-20	Klass:	Sjukpenninggrundande inkomst	Diariernr:	006306-2009
Reg.datum:	2009-01-20	Reg.av:	Monica Holmgren	Beslutdatum:	
I/U/Int:	Internt/Upprättat	Bekr.dat:		Avsl.datum:	2009-04-29
		Bev.dat:		Exp.datum:	
Enhet:	Föräldraförmåner	Handläggare:	Maud Skogvard	Tillhör:	
Å-typ:	Överklagan				

Avs/Mott:

Försäkringskassan HK/FPFF

Ärendemening: Ändring i RFV:S allmänna råd RAR 2002:2 om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid

Åtgärder				
Åtgärd	Beslut	Beskrivning	Ink.datum	Utg.datum
		av chefsjurist Eva Nordqvist avsende Förslag i ändring i Riksförsäkringsverkets allmänna råd (RAR 2002:2) om sjukpenninggrundande inkomst och arbetstid		2009-03-03
Åtgärd	Tjänsteanteck	Föredragning. Nivå klar	Ink.datum	Utg.datum
Åtgärd	Tjänsteanteck	föredragning. Inget beslut	Ink.datum	Utg.datum 2009-01-30
Åtgärd	Tjänsteanteck	anmält föredragning och att underlaget skickas senast onsdag 28/1	Ink.datum	Utg.datum 2009-01-22
Åtgärd	Tjänsteanteck	skickat förslaget på gemensambereidning	Ink.datum	Utg.datum 2009-01-20

5 Åtgärder

Ärendeutdrag

Sid: 1
Datum: 2009-01-20
Tid: 09:46

diafk

Öp.dat:	2009-01-20	Klass:	Sjukpenninggrundande inkomst	Diariernr:	006306-2009
Reg.datum:	2009-01-20	Reg.av:	Monica Holmgren	Beslutsdatum:	
I/U/Int:	Internt/Upprättat	Bekr.dat:		Avsl.datum:	
		Bev.dat:		Exp.datum:	
Enhet:	Föräldraförmåner	Handläggare:	Maud Skogvard	Tillhör:	
Ä-typ:	Överklagan				

Avs/Mott:

Försäkringskassan HK/FPFF

Ärendemening: Ändring i RFV:S allmänna råd RAR 2002:2 om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid

1

- 20/1-09 Skickat förslaget på gemensam
beredning. *M. Skogvard*
- 22/1-09 Anmätt till föredragning och
att underlaget skickas senast
onsd. 28/1. *M. Skogvard*
- 30/1-09 Föredragning. Inget beslut. *M. Skogvard*
- 27/2-09 Föredragning. Nivån klar.
Några justeringar ska göras
i RAR:en. *M. Skogvard*
- 3/3-09 Beslut. *M. Skogvard*

Försäkringskassans allmänna råd

ISSN 1652-8743

FKAR 2009:1

Försäkringskassans allmänna råd om ändring i Riksförsäkringsverkets allmänna råd (RAR 2002:2) om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid;

beslutade den 3 mars 2009.

Försäkringskassan beslutar i fråga om Riksförsäkringsverkets allmänna råd (2002:2) om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid dels att beskrivningen av innehållet i 3 kap. 6 § andra stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring ska ha följande lydelse, dels att de allmänna råden till 3 kap. 6 § andra stycket samma lag ska ha följande lydelse.

3 kap. 6 § andra stycket

Innehållet i bestämmelsen

Försäkringskassan ska i den utsträckning det skäligen krävs genom förfrågningar hos de försäkrade eller på annat lämpligt sätt hämta in uppgifter om den försäkrades inkomstförhållanden, arbetstid och andra omständigheter som har betydelse för sjukpenningförsäkringen.

Allmänna råd

Försäkringskassan bör inte utreda storleken på den sjukpenninggrundande inkomsten när den försäkrade i samband med anmälan av ett ersättningsärende meddelar

1. att inkomsten eller andra omständigheter av betydelse inte har förändrats, eller
2. att inkomsten har förändrats, men både den tidigare registrerade inkomsten och den nya inkomsten är högre än sju och ett halvt prisbasbelopp, eller högre än tio prisbasbelopp när det gäller beräkning av föräldrapenning.

Första stycket 2 gäller inte när den försäkrade har både inkomst av anställning och inkomst av annat förvärvsarbete och fördelningen mellan dessa inkomstslag kan ha förändrats av betydelse för den sjukpenninggrundande inkomsten.

Försäkringskassan bör inte heller utreda storleken på den sjukpenninggrundande inkomsten om en meddelad höjning av en inkomst från anställning anses rimlig. En höjning bör anses som rimlig om

- den inte överstiger tre och en halv procent per år jämfört med senast fastställd sjukpenninggrundande inkomst och
- det vid tidpunkten för ändringen av den sjukpenninggrundande inkomsten har förflutit minst ett år sedan den senast ändrades.

FKAR 2009:1

Försäkringskassan bör vidare inte utreda storleken på den sjukpenninggrundande inkomsten om en höjning av en inkomst från anställning överstiger tre och en halv procent per år om höjningen med hänsyn till andra omständigheter är rimlig.

Storleken på den sjukpenninggrundande inkomsten bör, oavsett inkomstslag, alltid utredas om det finns anledning att anta att de meddelade uppgifterna är felaktiga. Utredning bör också ske om det i ärendet finns något annat som tyder på att omständigheter av betydelse för den sjukpenninggrundande inkomsten har förändrats. En sådan omständighet kan exempelvis vara att arbetstiden har minskat i omfattning.

Dessa allmänna råd gäller från och med den 9 mars 2009.

FÖRSÄKRINGSKASSAN

Eva Nordqvist

Maud Skogvard

GODKÄNNING FÖR
Datum 2009-03-03 Signum
.....

Försäkringskassan

Huvudkontoret
Enheten för föräldraförmaner

PROTOKOLL

Beslutsdatum
2009-03-03

Diariernr
6306-2009

Beslutsfattare
Eva Nordqvist

Signum
EN

Övriga närvarande
Peter Andrén
Birgitta Målsäter
Gunnar Johansson
Kjell Skoglund
Ingrid Strandman
Mats Mattsson

PA
BM
GJ
IS
MM

Maud Skogvard, föredragande

MS

Ärende och beslut

Förslag till ändring i Riksförsäkringsverkets allmänna råd (RAR 2002:2) om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid.

Beslut fattas enligt bifogat förslag.

Vid protokollet

Maud Skogvard

Avser punkt 1 vid
föredragning för avdelnings- och stabschefer

Föredragande: Maud Skogvard

Förslag till ändring i Riksförsäkringsverkets allmänna råd (RAR 2002:2) om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid

Sammanfattning

Enheten för föräldraförmåner (FPFF) föreslår ändring i RAR 2002:2. Ändringen beror på att det finns behov av en nivå för vad som kan anses som en rimlig inkomsthöjning i handläggningen och besluten om sjukpenninggrundande inkomst (SGI). Skälen för detta är främst för att åstadkomma en enhetlig bedömning och tillämpning samt för att få en effektivare handläggning av SGI.

FPFF föreslår att de allmänna råden till 3 kap. 6 § andra stycket AFL ändras på så sätt att en höjning av inkomst från anställning bör anses som rimlig om höjningen inte överstiger 3 och en halv procent per år jämfört med senast fastställd SGI och att det har förflutit minst ett år sedan SGI senast ändrades.

Frågor som önskas diskuteras

-

Beredning

Ärendet har beretts i samråd med Birgitta Rosengren, Juridikstaben och Magnus Nilsson, Försäkringsutveckling.

Förslag till beslut

Att beslut fattas i enlighet med bifogat förslag till ändring i RAR 2002:2.

Bilagor

- Föreslagen lydelse
- Konsekvensutredning

Ändring i Riksförsäkringsverkets allmänna råd (RAR 2002:2) om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbets-tid

Försäkringskassan avser att ändra i de allmänna råden (RAR 2002:2) från och med den 9 mars 2009. Ändringen beror på att det finns behov av en nivå för vad som kan anses som en rimlig inkomsthöjning i handläggningen och besluten om sjukpenninggrundande inkomst (SGI). Skälen för detta är främst för att åstadkomma en enhetlig bedömning och tillämpning men också för att få en effektivare handläggning av SGI.

Bakgrund

En relativt stor del av den löpande SGI-handläggningen består av att besluta om mindre höjningar av SGI för anställda som har fått löneförhöjning. Det har länge varit ett önskemål från handläggare i organisationen om att huvudkontoret ska ge ut någon rekommendation om en nivå för vad som kan anses som en rimlig inkomsthöjning. Gällande bestämmelser om SGI reglerar inte vad som är en rimlig eller godtagbar inkomständring. Det innebär att man med utgångspunkt från omständigheterna i det enskilda ärendet får göra en bedömning om vilken SGI som kan fastställas. Det medför i sin tur en risk för olikformig tillämpning beroende på den enskilda handläggarens arbetssituation, kunskaper och erfarenheter. Det som en handläggare bedömer som en rimlig höjning kanske en annan handläggare inte alls bedömer rimlig. Det får till följd att förfrågningar till arbetsgivare skickas i stor utsträckning vilket innebär en längre handläggningstid i SGI-ärenden och försenade utbetalningar av dagersättningsförmåner.

Nuvarande allmänna råd till 3 kap. 6 § andra stycket AFL

I dag finns allmänna råd till 3 kap. 6 § andra stycket lagen (1962:381) om allmän försäkring (AFL).

3 kap. 6 § andra stycket AFL reglerar Försäkringskassans utredningsskyldighet. Där sägs att *"Försäkringskassan ska i den utsträckning det skäligen påkallas genom förfrågningar hos de försäkrade eller på annat lämpligt sätt inhämta uppgifter om den försäkrades inkomstförhållanden, arbetstid och andra omständigheter som har betydelse för sjukpenningförsäkringen."*

Det befintliga allmänna rådet till bestämmelsen innebär bland annat att Försäkringskassan inte bör utreda storleken på SGI när den försäkrade i samband med ett ersättningsärende meddelar att inkomstförhållandena är oförändrade eller att både den tidigare registrerade inkomsten och den nya inkomsten är högre än sju och ett halvt prisbasbelopp, eller högre än tio prisbasbelopp när det gäller beräkning av föräldrapenning. Detta gäller endast om det i ärendet inte finns något annat som tyder på att omständigheter av betydelse för SGI har förändrats.

Förslag till ändring av allmänna råd till 3 kap. 6 § andra stycket AFL

Försäkringskassan föreslår att de allmänna råden till 3 kap. 6 § andra stycket AFL ändras på så sätt att Försäkringskassan inte bör utreda storleken på SGI om en meddelad höjning av inkomst från anställning anses rimlig. En höjning bör anses som rimlig om den inte överstiger tre och en halv procent per år jämfört med senast fastställd SGI och att det vid tidpunkten för ändring av SGI har förflutit minst ett år sedan SGI senast ändrades.

Försäkringskassan bör vidare inte utreda storleken på SGI om en höjning av inkomst från anställning överstiger 3 och en halv procent om höjningen med hänsyn till andra omständigheter är rimlig.

Storleken på den sjukpenninggrundande inkomsten bör, oavsett inkomstslag, alltid utredas om det finns anledning att anta att de lämnade uppgifterna är felaktiga. Utredning bör också ske om det i ärendet finns något annat som tyder på att omständigheter av betydelse för den sjukpenninggrundande inkomsten har förändrats. En sådan omständighet kan exempelvis vara att arbetstiden har minskat i omfattning.

Se vidare bilaga (föreslagen lydelse).

Inkomst från anställning

Endast en mycket liten andel av SGI-besluten avser inkomst av annat förvärvsarbete, dvs. för egenföretagare. Se vidare under avsnittet om konsekvenser. Därutöver finns särskilda regler för beräkning av SGI för egenföretagare i 5 § Riksförsäkringsverkets föreskrifter (RFFS 1998:12) om sjukpenninggrundande inkomst med tillhörande allmänna råd. Innebörden av dessa är att SGI i vissa fall ska beräknas med ledning av de tre senaste årens taxerade inkomster eller att SGI får beräknas till ett högre belopp exempelvis under en verksamhets uppbyggnadsskede. Dessa regler är tillämpliga i en relativt stor andel av SGI-ärendena. I de fall det här föreslagna allmänna rådet skulle inbegripa även egenföretagares inkomsthöjningar skulle det sannolikt medföra gränsdragningsproblem beträffande vilka bestämmelser som är tillämpliga, dvs. de i 5 § RFFS 1998:12 och dess allmänna råd eller det allmänna rådet gällande rimliga inkomsthöjningar. Med tanke på syftet med det föreslagna allmänna rådet, att åstadkomma enhetliga bedömningar och effektivare handläggning, anser Försäk-

HK (4100)
Maud Skogvard, 010-116 97 74

Datum
2009-02-27

Diariernr
6306-2009

ringskassan att det därför endast bör gälla vid höjningar av inkomst från anställning.

Nivån

Försäkringskassan har tagit del av den officiella lönestatistiken som Medlingsinstitutet ansvarar för. Där framgår den procentuella förändringen av löneutvecklingen för arbetare och tjänstemän. De senaste fem åren (2003-2007) har löneutvecklingen pendlat mellan 3,5, 3,3, 3,1, 3,1 och 3,3 procent. Se vidare SOU 2008:89 *Trygghetssystemen för företagare* s. 197 f. 3,3 procent motsvarar en månadslön på 25 800 kronor medan medianen ligger på 23 000 kronor.

Försäkringskassan har också analyserat lönestatistik från Statistiska centralbyrån (SCB) för åren 2006 och 2007. Den visar att det finns drygt 3,8 miljoner personer mellan 20 – 64 år med anställning och inkomst i form av lön. Statistiken innehåller endast lön, dvs. ersättningar för inkomstbortfall ingår inte. Vid en jämförelse mellan dessa år framgår att cirka 960 500 löntagare minskade sin inkomst i förhållande till föregående år. Det beror sannolikt till största delen på att dessa personer minskade sin arbetstid, slutade sin anställning eller fick ersättning från social- eller arbetslöshetsförsäkringarna under året. Närmare 91 500 personer hade inte lön under 2006 men lön under 2007. En mindre grupp, 16 000, hade samma lön under 2006 som under 2007. Det återstår då lite mindre än 2,8 miljoner personer vars löner ökade 2007 jämfört med 2006. Men där ingår då även personer som fått högre inkomst av annan anledning än en vanlig löneförhöjning, exempelvis på grund av ny anställning med högre lön, utökad arbetstid eller återgång i arbete efter sjuk- eller föräldraledighet. Det är möjligt att dessa anställda är ungefär lika många som de som minskade sin inkomst.

Av de personer med löneökningar fick drygt 70 procent en löneökning på 5 procent eller mer. Resten, knappt 30 procent, fick en ökning med mindre än 5 procent.

Det föreslagna allmänna rådet är tänkt som ett stöd i bedömningarna om vad som är en rimlig löneförhöjning, dvs. enligt en lönerevision då arbetstidens omfattning är densamma som tidigare. Den redovisade statistiken ovan från SCB kan inte användas eftersom den inte visar vilka inkomsthöjningar som enbart beror på lönerevisioner.

Försäkringskassan anser därför att nivån på vad som kan anses vara en rimlig inkomsthöjning ska bygga på den officiella lönestatistiken och att den bör anges i procent, hela eller halva procentenheter. En nivå på tre och en halv procent är därför lämplig så att den inte understiger de senaste årens löneutveckling.

Per år

Att en höjning av inkomsten bör anses som rimlig om den inte överstiger tre och en halv procent *per år* jämfört med den senaste SGI:n får även till följd att en inkomständering från en försäkrad som exempelvis inte har ändrat sin inkomst på minst tre år kan anses rimlig om den inte överstiger tio och en halv procent jämfört med tidigare SGI.

Tidpunkten

En ändrad SGI ska gälla från och med den dag anledning till ändring uppkommit. Den nya SGI:n får dock läggas till grund för ersättning tidigast från och med första dagen i den ersättningsperiod som inträffar i anslutning till att Försäkringskassan fått kännedom om inkomständeringen (3 kap. 5 § andra stycket AFL). Detta innebär att om anledningen till ändringen uppkommit redan innan ett ersättningsärende blir aktuellt ändras SGI hos Försäkringskassan, dvs. registreras, tidigast från och med första dagen i den ersättningsperiod då den ändrade inkomsten anmäls. Det beror på att ersättning inte kan betalas enligt denna SGI från och med en tidigare tidpunkt. Däremot ska det framgå i ärendet när anledningen till ändringen uppkommit.

Av administrativa skäl bör det föreslagna allmänna rådet tillämpas först när det har gått minst ett år från den tidpunkt då SGI senast registrerades tills den dag från vilken den ska registreras på nytt. I annat fall skulle det krävas att handläggaren letar fram tidpunkten för när anledningen till den senaste inkomständeringen uppkom, dvs. i det tidigare avslutade SGI-ärendet.

Inkomständering som överstiger 3 och en halv procent - Vidare bör det allmänna rådet inte frånta en handläggare möjligheten att bedöma en inkomständering på en högre nivå eller vid en annan tidpunkt som rimlig utifrån dennes kunskaper och erfarenheter.

Berörda av förslaget

Förslaget till ändrade allmänna råd berör de försäkrade, arbetsgivare och Försäkringskassans handläggare.

Konsekvenser av ändringarna i RAR 2002:2

Förslaget kommer att medföra en effektivare och en mer enhetlig tillämpning i handläggning av SGI-ärenden. Det har dock inte varit möjligt att på denna korta tid utreda hur vanligt förekommande det är att handläggare gör olika bedömningar och i hur stor omfattning arbetsgivare tillfrågas angående inkomständeringens riktighet.

Det fattas cirka 1,2 miljoner SGI-beslut årligen. Den övervägande andelen avser SGI för anställda, endast fyra procent avser SGI för egenföretagare. Försäkringskassan anser det troligt att anställdas löneförhöjningar till största del håller sig

HK (4100)

Maud Skogvard, 010-116 97 74

Datum

2009-02-27

Diariennr

6306-2009

inom de ramar som den officiella lönestatistiken visar och att det är en mindre andel högre eller lägre löneförhöjningar. Det innebär att det föreslagna allmänna rådet bör kunna bli tillämpligt i en stor andel av SGI-ärendena.

Det finns en risk för att denna rimliga nivå blir allmänt känd och att den enskilde uppger den maximala inkomsthöjning som Försäkringskassan inte utreder oavsett om det är personens verkliga inkomsthöjning eller inte. Denna risk motverkas dock av att det föreslagna allmänna rådet bara ska gälla om det inte finns några andra omständigheter av betydelse för SGI. I de fall en handläggare miss-tänker att en försäkrad sätter det här i system kan handläggaren alltså utreda inkomsthöjningen. Utöver detta kommer den slumpmässiga kontrollen av ett visst antal SGI-ärenden att göras även fortsättningsvis.

Konsekvenser för företag med anställda är att förfrågningar om de anställdas inkomstförhållanden kommer att minska.

Det finns dock en risk med att arbetsgivare inte behöver kontaktas så länge höjningen ligger inom den rimliga nivån. Färre förfrågningar till arbetsgivare och längre tid mellan förfrågningarna kan komma att innebära fler felaktiga beslut.

Färre förfrågningar till arbetsgivaren innebär också att Försäkringskassan har mindre möjlighet att upptäcka ärenden där anställningen upphört. Ärenden där den försäkrade fått en SGI-höjning som anställd men i själva verket varit arbets-sökande alternativt inte haft rätt till SGI kan komma att öka. I dessa fall riskerar de felaktiga utbetalningarna att bli stora.

Den korta tid som har getts för att föreslå detta allmänna råd och analysera dess konsekvenser kan medföra att det uppstår situationer, där regleringen får oöns-kade konsekvenser, som inte har kunnat förutses. Det kan därför finnas behov av en uppföljning efter en viss tid. Dessutom behöver löneutvecklingen i den offici-ella lönestatistiken följas.

Juridikstaben
Helen Wallblom 010-1162651

2009-02-27

Föredragningar för avdelnings- och stabschefer

Datum: Fredagen den 27 februari 2009

Tid: Kl. 09.45-10.15

Plats: Sammanträdesrum plan 9 Uggleborg

- 09.45-09.55   1.   ~~Ärende: Förslag till assistansersättning timbelopp för år 2010
DNR: 11673-2009

Sammanfattning: Försäkringsprocesser

Sammanfattning: Försäkringskassan ska senast den 1 mars varje år föreslå regeringen ett schablonbelopp per timme för nästkommande år. Beredning pågår.

Typ av föredragning: Beslut

Ansvarig enhet/avdelning: VO Sjukförmåner/Försäkringsprocesser

Föredragande: Tomas Sundberg~~
- 09.55-10.15   2.   Ärende: Förslag till ändring i RAR 2002:2
./. underlag   DNR: 6306-2009
skickas ut senare.   -----
Sammanfattning: Juridikstaben

Sammanfattning: Ändring i de allmänna råden till 3 kap. 6 § andra stycket AFL gällande en rimlig nivå på en höjning av SGI.

Typ av föredragning: Beslut

Ansvarig enhet/avdelning: Juridikstaben

Föredragande: Maud Skogvard

Juridikstaben
Helen Wallblom 010-1162651

2009-02-27

Juridikstaben
Helen Wallblom 010-1162651

2009-01-26

Föredragningar för avdelnings- och stabschefer

Datum: Fredagen den 30 januari 2009

Tid: Kl. 10.40 – 12.25

Plats: Sammanträdesrum plan 9 Uggleborg

Kl 10.40- 10.50. 1. Ärende: Utveckling och tillämpning av European Socio-economic Classification (ESeC)
./. DNR: 75651-2008

Sammanfattning: Försäkringsutveckling

Sammanfattning: Försäkringskassan har getts möjlighet att lämna synpunkter på SCB:s rapport "Utveckling och tillämpning av European Socio-economic Classification (ESeC)". Smärre synpunkter på tillämpningen av klassifikationen på yrkesregistret framförs i remissvar.

Typ av föredragning: Beslut

Ansvarig enhet/avdelning: Försäkringsutveckling

Föredragande: Ulrik Lidwall

Kl 10.50-11.05 2. Ärende: Kontroll: Sjukersättning
./. DNR:

Sammanfattning: Försäkringsprocesser

Sammanfattning: Försäkringskassan har genomfört en riktad kontroll av c:a 600 sjukersättningsärenden. Kontrollen har avsett personer som deklarerat en inkomst på över 100 000 och samtidigt uppbär hel sjukersättning.

Typ av föredragning: Diskussion

Ansvarig enhet/avdelning: Försäkringsprocesser/Vo Kontroll&Kvalitet

Föredragande: Daniel Lundmark

Kl. 11.05-11.25 3. Ärende: Ändring i RAR 2002:2 om SGI och årsarbetstid
./.Underlag DNR: 6306-2009
skickas ut på
onsdag -----
Sammanfattning: Juridikstaben

Juridikstaben
Helen Wallblom 010-1162651

2009-01-26

Sammanfattning: Ändring i de allmänna råden till 3 kap. 6 § andra stycket AFL gällande en rimlig nivå på en höjning av SGI.

Typ av föredragning: Beslut

Ansvarig enhet/avdelning: Juridikstaben

Föredragande: Maud Skogvard

K1 11.25-12.05 4.
./Underlag
skickas ut under
vecka 5

Ärende: Remissvar SOU 2008:102 Brist på brådska – en översyn av aktivitetser-sättning.

DNR: 73093-3008

Sammanfattning: Försäkringsutveckling

Sammanfattning: Fortsatt diskussion om innehållet i remissvaret (första diskussion för GD 2009-01-23) Svaret berör främst FPS, FPF, FPP, FPD, LFC och NFC (EU) Underlag levereras under vecka 5.

Typ av föredragning: Diskussion

Ansvarig enhet/avdelning: Försäkringsutveckling/Vo Sjukförmåner/Ohälsa

Föredragande: Karin Mattsson

K1 12.05-12.25 5.
Underlag skick-
as ut senare

Ärende: Framställan till Arbetsmarknadsdepartementet om regeländring
DNR:

Sammanfattning: Försäkringsprocesser

Sammanfattning: Förslag till ändring av lagen (1993:370) om arbetslöshetsförsäk-ring. Beslut om att föra upp ärendet till GD

Typ av föredragning: Beslut

Ansvarig enhet/avdelning: Försäkringsprocesser

Föredragande: Raija Halonen

Avser punkt 3 vid
föredragning för avdelnings- och stabschefer

Föredragande: Maud Skogvard

Förslag till ändring i Riksförsäkringsverkets allmänna råd (RAR 2002:2) om sjukpenninggrundande inkomst och årsarbetstid

Sammanfattning

Enheten för föräldraförmåner (FPFF) föreslår ändring i RAR 2002:2. Ändringen beror på att det finns behov av en nivå för vad som kan anses som en rimlig inkomsthöjning i handläggningen och besluten om sjukpenninggrundande inkomst (SGI). Skälen för detta är främst för att åstadkomma en enhetlig bedömning och tillämpning samt för att få en effektivare handläggning av SGI.

FPFF föreslår att de allmänna råden till 3 kap. 6 § andra stycket AFL ändras på så sätt att en höjning av inkomst från anställning bör anses som rimlig om höjningen inte överstiger tre och en halv procent per år jämfört med senast fastställd SGI och att det har förflutit minst ett år sedan SGI senast ändrades.

Frågor som önskas diskuteras

-

Beredning

Ärendet har beretts i samråd med Birgitta Rosengren, Juridikstaben och Magnus Nilsson, Försäkringsutveckling.

Förslag till beslut

Att beslut fattas i enlighet med bifogat förslag till ändring i RAR 2002:2.

Bilagor

- Föreslagen lydelse
- Konsekvensutredning

ringskassan har tillgång till uppgifter om den försäkrades pensionsgrundande inkomst samt om denna kommer från anställning eller annat förvärvsarbete. Försäkringskassan har dock inte möjlighet att se vad den pensionsgrundande inkomsten består av. Dagpenning från arbetslöshetskassa är emellertid pensionsgrundande inkomst av anställning. Om det blir aktuellt att fastställa SGI för någon som har pensionsgrundande inkomst av både inkomst av annat förvärvsarbete och av anställning, finns det anledning för Försäkringskassan att fråga den försäkrade om denna uppburit arbetslöshetsersättning. Härigenom kan administrationen inskränkas till ett minimum.

Utredningen har i detta förslag beaktat att de flesta sjukfall är av kortvarig karaktär samt att det numera finns begränsningar i möjligheten att nyttja såväl sjukpenning som ersättning från arbetslöshetsförsäkringen.

Utredningen har även beaktat förekomsten av gällande regler om s.k. SGI-skyddad tid. SGI-skydd innebär att SGI inte får sänkas trots att en person saknar inkomst av arbete. Bestämmelser om sådan tid är genom bestämmelser i SocfL och AFL nödvändiga för att försäkrade inte ska upphöra att omfattas av försäkringen. I förarbeten till SocfL betonas, i samband med beskrivningen av efterskyddet, att det bör eftersträvas en ordning som ansluter till dagens SGI-skydd. Den som vid förvärvsavbrott omfattas av SGI-skydd får behålla sitt försäkringsskydd i den arbetsbaserade försäkringen (prop. 1998/99:119, s. 118). Med beaktande härav och eftersom utredningens förslag endast berör beräkningen av SGI för den som har inkomst av annat förvärvsarbete, saknas skäl att i detta sammanhang föreslå förändring i reglerna om SGI-skyddad tid.

Omräkning av inkomsten som ligger till grund för SGI

Eftersom utredningen föreslagit att SGI ska bestämmas utifrån föregående års taxering, under förutsättning att den är beslutad av Skatteverket, kommer de inkomster som kan ligga till grund för SGI inte att återspegla den löneökning som anställda normalt årligen får tillgodogöra sig. Utredningen menar därför att den taxerade arbetsinkomst som ska ligga till grund för SGI bör räknas om till "aktuell inkomst". Inom socialförsäkringen görs omräkning vanligtvis med hänsyn till förändringar i prisbasbeloppet. Prisbas-

beloppet justeras årligen med utgångspunkt i förändringen av konsumentprisindex.

Eftersom fråga är om att justera företagares arbetsinkomster, har utredningen undersökt om det finns andra lämpligare faktorer än prisbasbeloppet att tillgå vid en justering. Utredningen har därvid studerat statistiken för löneutvecklingen i samhället.

Sedan den 1 januari 2001 är Medlingsinstitutet ansvarig för den officiella lönestatistiken. Medlingsinstitutet ska inhämta, sammanställa och tolka statistik som är av betydelse för lönebildningen. Medlingsinstitutet ska också samråda med övriga användare av lönestatistiken. Medlingsinstitutets statistik bygger på konjunkturlönestatistiken från Statistiska Centralbyrån. Medlingsinstitutet bearbetar denna statistik och inkluderar arbetarnas övertidsersättning och tjänstemännens rörliga tillägg. Måttet är förändringen i procent från motsvarande månad föregående år.⁷

Medlingsinstitutet har i en historisk serie över lönestatistiken redovisat följande löneutveckling för hela ekonomin avseende arbetare och tjänstemän.

Tabell 8.2

År	Löneutveckling i %
2007	3,3
2006	3,1
2005	3,1
2004	3,3
2003	3,5
2002	4,1
2001	4,4
2000	3,7
1999	3,4
1998	3,7
1997	4,5
1996	6,0
1995	3,3
1994	2,4
1993	2,9

⁷ www.mi.se

Utvecklingen av prisbasbeloppet har under samma tid varit följande:

Tabell 8.3

År	Prisbasbeloppet
2007	40 300
2006	39 700
2005	39 400
2004	39 300
2003	38 600
2002	37 900
2001	36 900
2000	36 600
1999	36 400
1998	36 400
1997	36 300
1996	36 200
1995	35 700
1994	35 200
1993	34 400

En jämförelse av löneutvecklingen och utvecklingen av prisbasbeloppet visar följande:

Tabell 8.4

År	Löneutveckling	Prisbasbelopp utveckling	Netto
1993	2,9	2,1	0,8
1994	2,4	2,3	0,1
1995	3,3	1,4	1,9
1996	6,0	1,4	4,6
1997	4,5	0,3	4,2
1998	3,7	0,3	3,4
1999	3,4	0,0	3,4
2000	3,7	0,5	3,2
2001	4,4	0,8	3,6
2002	4,1	2,7	1,4
2003	3,5	1,8	1,7
2004	3,3	1,8	1,5
2005	3,1	0,3	2,8
2006	3,1	0,8	2,3
2007	3,3	1,5	1,8

Vid en jämförelse mellan utvecklingen av prisbasbeloppet och lönerna i samhället framgår det att löneutvecklingen, under nu granskad tidsperiod, netto varit högre än prisbasbeloppsutvecklingen.

Eftersom det ytterst är fråga om att mäta utvecklingen av arbetsinkomster ligger det nära till hands att föreslå en omräkning utifrån lönestatistiken i stället för utifrån prisbasbeloppet. Det som talar mot en sådan lösning är att det i ett sådant system inte är möjligt att räkna upp den fastställda taxerade inkomsten med löneutvecklingen för det år då ersättningsfallet inträffar, eftersom statistiken för detta år ännu inte kunnat fastställas.

I en ordning där uppräknings sker utifrån prisbasbeloppet är emellertid en omräkning utifrån prisbasbeloppet möjlig, eftersom det fastställs i förväg. Utredningen anser inte att omräkning bör ske utifrån två olika principer, varför utredningen inte föreslår att ersättningsåret, i avsaknad av statistik för löneutvecklingen, ska räknas upp med prisbasbeloppet.

Sammanfattningsvis anser utredningen att statistiken för löneutvecklingen är den bästa faktorn för att skapa en aktualitet i företagares inkomster som underlag för en SGI-bedömning, trots att sådan inte kommer att finnas för det år då SGI:n ska fastställas. Utredningen föreslår därför att omräkning av företagares arbetsinkomster ska ske utifrån den årsvisa lönestatistik som Medlingsinstitutet redovisar för hela ekonomin avseende arbetare och tjänstemän för vart år.

8.3.2.7 Konsekvensen av ändrade inkomstuppgifter

Skattskyldig har enligt taxeringslagen möjlighet att före utgången av det femte året efter taxeringsåret begära omprövning av sin taxering.⁸ En fastställd deklARATION kan således ändras efter det att SGI bestämts utifrån denna. Även Skatteverket har under vissa förutsättningar möjlighet att frångå och ändra en fastställd taxering.

Eftersom den taxerade inkomsten av eget arbete utgör underlaget för vilka förmåner som kan utges från socialförsäkringen, anser utredningen att det är rimligt att även utbetalade förmåner baserade på SGI kan justeras ifall den grund på vilken SGI vilar förändras. För att säkerställa kontinuitet i principen mellan inbetalda avgifter och utbetalade förmåner har utredningen övervägt att

---

⁸ 4 kap. 9 § taxeringslagen (1990:324).

Summa av Antal personer 2007 års lön	Typ av förändring		
	Minskad	Ny inkomst	Oförändrad
< 10 tkr	19 387	3 302	402
10 - 49,99 Tk	54 132	8 375	238
50 - 99,99 Tk	102 869	28 911	1 119
100-199,99 Tkr	239 027	35 003	3 752
200-299,99 Tkr	299 535	10 757	5 671
300-399,99 Tkr	149 237	2 844	3 339
400-499,99 Tkr	49 052	962	862
500-999,99 Tkr	42 745	1 030	581
1-1,99 Mkr	3 950	212	43
Minst 2 Mkr	604	59	4
Totalt	960 538	91 455	16 011

Jämförelse av 2006 respektive 2007 års löner

Population: Personer som i slutet av år 2007 var 20-64 år gamla (alltså födda 1943 - 1987) och

I Tabellen är Inkomstbeloppen indelade i tio grupper utifrån taxerad lön år 2007.

Typ av förändring grupperas enligt följande:

"Minskad": innebär att 2006 års lön överskred beloppet för år 2007

"Ny inkomst": Innebär att personen saknar löneuppgift år 2006 men inte år 2007.

"Oförändrad": innebär att personen hade samma lön både 2006 och 2007

"Ökning lägre än 4%": Innebär att personen hade en högre lön år 2007 jämfört med 2006. Skillnad

"Ökning 4-4,49%": innebär att personens lön för år 2007 överskred 2006 års nivå med 4-4,49 procent

"Ökning 4,5-4,99%": innebär att personens lön för år 2007 överskred 2006 års nivå med 4,5 - 4,99 procent

"Ökning minst 5%": innebär att personens lön för år 2007 överskred 2006 års nivå med 5 % eller mer

Ökning lägre än 4%	Ökning 4 - 4,499%	Ökning 4,5 - 4,999%	Ökning minst 5%	Totalt
43	7	5	2 254	25 400
749	80	75	18 465	82 114
6 590	829	748	104 857	245 923
72 563	9 489	8 390	389 611	757 835
308 752	42 338	37 981	693 917	1 398 951
185 352	24 371	22 569	419 681	807 393
56 018	7 619	7 038	146 697	268 248
43 452	5 982	5 600	125 223	224 613
2 390	313	337	14 021	21 266
260	28	38	2 809	3 802
676 169	91 056	82 781	1 917 535	3 835 545

$\underbrace{\hspace{15em}}_{173\,000}$
 $\underbrace{\hspace{15em}}_{173\,837}$

som hade en anställning samt förvärvsarbetade år 2007

2.767.541

2.700

len är dock mindre än 4 procent.

ent
4,99 procent
ner

1 068 000

24,43
0,62
69,28

Lönestrukturstatistik, hela ekonomin

[Översikt](#)
[Tabeller & Diagram](#)
[Publikationer](#)
[Om statistiken](#)
[Se även](#)

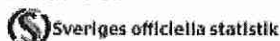
Lönespridning efter sektor och kön 2007

[Visa övriga tabeller och diagram](#)

Kronor

Sektor		Percentil					Genomsnittlig månadslön
		10	25	50	75	90	
Samtliga	Kvinnor	17 200	19 000	21 600	25 500	31 100	23 500
	Män	18 400	20 900	24 500	30 200	40 900	28 000
	Totalt	17 600	19 800	23 000	27 800	36 200	25 800
	% Kv lön	94	91	88	84	76	84
Primär-kommunal	Kvinnor	17 000	18 500	20 500	23 400	26 800	21 400
	Män	17 400	19 400	22 300	26 100	30 300	23 500
	Totalt	17 000	18 600	20 800	24 000	27 600	21 800
	% Kv lön	98	96	92	90	89	91
Landstings-kommunal	Kvinnor	18 500	20 000	23 000	26 600	32 500	25 000
	Män	19 000	21 900	27 100	44 500	60 400	34 500
	Totalt	18 600	20 200	23 600	27 900	39 000	26 900
	% Kv lön	97	91	85	60	54	72
Statlig	Kvinnor	19 400	21 000	24 000	28 800	35 000	26 000
	Män	20 400	23 000	27 600	33 700	42 200	29 800
	Totalt	19 700	21 800	25 600	31 400	39 000	27 900
	% Kv lön	95	91	87	85	83	87
Offentlig	Kvinnor	17 400	19 000	21 300	24 700	28 800	22 700
	Män	18 300	20 600	24 400	30 000	39 500	27 300
	Totalt	17 500	19 300	21 900	25 900	31 500	23 900
	% Kv lön	95	92	87	82	73	83
Privat, arbetare	Kvinnor	16 200	17 700	19 600	22 100	25 100	20 300
	Män	17 600	19 900	22 200	25 000	27 800	22 600
	Totalt	17 000	18 900	21 400	24 300	27 300	21 900
	% Kv lön	92	89	88	88	90	90
Privat, tjänstemän	Kvinnor	18 100	20 500	24 300	29 800	38 200	26 800
	Män	20 200	24 600	30 000	38 900	51 500	34 400
	Totalt	19 100	22 300	27 100	35 000	46 600	31 100
	% Kv lön	90	83	81	77	74	78
Privat, samtliga	Kvinnor	17 000	19 000	21 900	26 600	33 800	24 200
	Män	18 400	21 000	24 600	30 300	41 100	28 200
	Totalt	17 700	20 000	23 600	29 000	38 500	26 700
	% Kv lön	93	91	89	88	82	86

Källa: SCB

Definitioner

% Kv lön Kvinnors lön i procent av mäns lön

Percentiler

Andel anställda som har lika eller lägre lön än vad respektive mått visar:

10:e percentilen 10 procent

25:e percentilen 25 procent

50:e percentilen 50 procent

75:e percentilen 75 procent

90:e percentilen 90 procent

© 2008 SCB | SCB, Box 24 300, 104 51 Stockholm | SCB, 701 89 Örebro | 08-506 940 00 | 019-17 60 00 | scb@scb.se